

Υλικά

Διάφορα καθαρά και ασφαλή σκουπίδια: κουτάκια αναψυκτικών, μπουκάλια, περιτυλίγματα καραμέλας, μπαλόνια, πλαστικά και χάρτινα ποτήρια, πλαστικά πιρούνια, καλαμάκια, σακούλες, πετονιές και δίχτυ ψαρέματος, λαστιχάκια, κομμάτια χαρτιού, κλπ.

Οδηγίες

ΑΣΚΗΣΗ Α: Παιχνίδια με τα θαλάσσια απορρίμματα

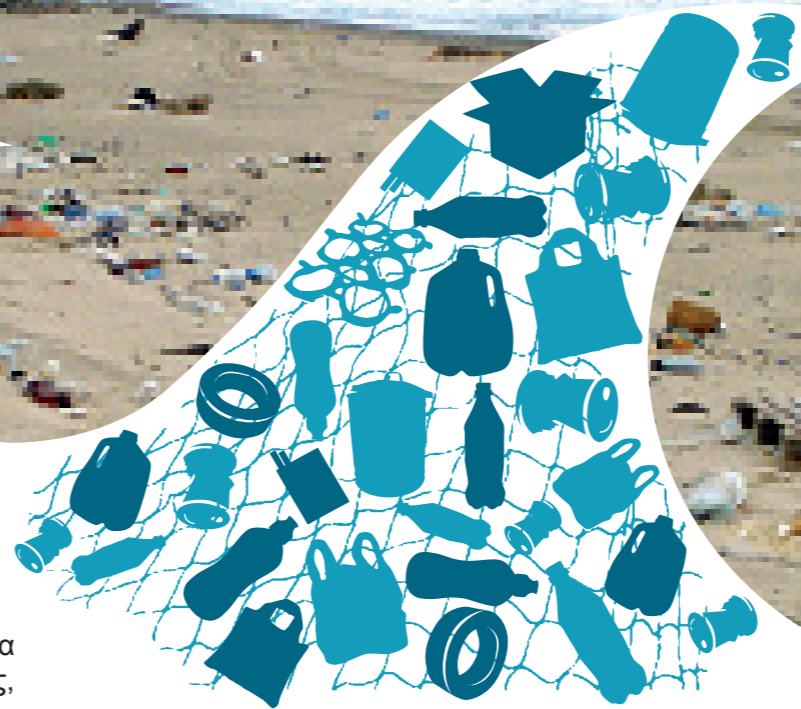
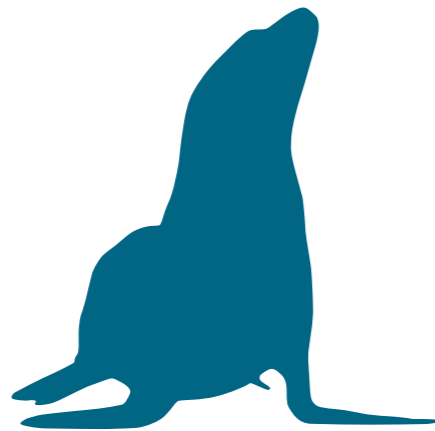
Ο εκπαιδευτής βάζει τους μαθητές σε κύκλο και τοποθετεί στο κέντρο ένα σωρό από διαφορετικά σκουπίδια. Αφήνει λίγο χρόνο στους μαθητές να εξοικειωθούν με τα αντικείμενα. Οι μαθητές, ανάλογα με την ηλικία και την εμπειρία τους, συμμετέχουν σε ένα ή περισσότερα από τα παιχνίδια που αναφέρονται στην προηγούμενη σελίδα. Μάλιστα, αν θέλουν, επινοούν και παίζουν ένα δικό τους παιχνίδι.

ΑΣΚΗΣΗ Β: Ψάχνοντας έναν ορισμό

Καταιγισμός ιδεών: Τι είναι τα «απορρίμματα»; Οι μαθητές αναφέρουν λέξεις κλειδιά και συνώνυμα της λέξης «απορρίμματα». Εναλλακτικά, φτιάχνουν στον πίνακα μια «αράχνη» (εννοιολογικό χάρτη).

Οι μαθητές δίνουν τον ορισμό για τα «θαλάσσια απορρίμματα». Σε τι διαφέρει ο όρος «θαλάσσια απορρίμματα» από τον όρο «απορρίμματα»; Πως καταλήγουν τα απόβλητα στα ποτάμια ή την θάλασσα;

Στο τέλος οι μαθητές συζητούν πώς οι καθημερινές οικογενειακές τους δραστηριότητες παράγουν θαλάσσια απορρίμματα, και τι θα μπορούσαν να προκειμένου να εμποδίσουν τη δημιουργία θαλάσσιων απορριμμάτων.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΥΠΟΙΟΥΜΕ ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Σε αυτή τη δραστηριότητα, οι μαθητές εξοικειώνονται, ταξινομούν και περιγράφουν τα θαλάσσια απορρίμματα μέσα από παιχνίδια. Ακολουθεί καταιγισμός ιδεών σχετικά με την έννοια «απορρίμματα». Οι μαθητές ανακαλύπτουν ότι η κακή διαχείριση των απορριμμάτων, μπορεί να τα οδηγήσει στη θάλασσα.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Γλώσσα, Τέχνη, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Κοινωνικές Επιστήμες

ΗΛΙΚΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

10-15 ετών

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

60 λεπτά (30 λεπτά για κάθε Άσκηση)

ΣΤΟΧΟΙ

- Να εξασκήσουν ικανότητες περιγραφής και ταξινόμησης αντικειμένων.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες έκφρασης και επικοινωνίας.
- Να εξερευνήσουν τρόπους δημιουργίας και ορισμούς των σκουπιδιών της θάλασσας.

ΠΗΓΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
www.oceanconservancy.org/ICC

ΜΑΘΕ ΝΙΩΣΕ ΔΡΑΣΕ!

για Θάλασσες
Χωρίς Σκουπίδια

Γνωρίζεις ότι η πρώτη γενιά πλαστικών, που παράχθηκε τη δεκαετία του 1950, μας συντροφεύει ακόμα;

© Lybia Caré, Greenpeace / Marine Photobank

Ως θαλάσσια απορρίμματα ή σκουπίδια της θάλασσας ορίζονται τα ανθεκτικά, κατασκευασμένα ή επεξεργασμένα, στερεά υλικά που πετάγονται ή εγκαταλείπονται στη θάλασσα ή στις ακτές. Προκύπτουν είτε από χερσαίες, είτε από θαλάσσιες ανθρωπογενείς δραστηριότητες και καταλήγουν στο θαλάσσιο περιβάλλον.

- Πλαστικό, λάστιχο, χαρτί, μέταλλο, ξύλο, γυαλί, ρούχο, κλπ., είναι συνήθη υλικά που αποτελούν θαλάσσια απορρίμματα. Μπορεί να επιπλέουν στην θάλασσα, να είναι βυθισμένα στο νερό, να κείτονται στον βυθό, ή να ξεβράζονται στις παραλίες.
- Σκουπίδια που επιπλέουν στο νερό ή που παρασύρονται εύκολα από τον αέρα, είναι πολύ πιθανό να καταλήξουν στη θάλασσα. Υπάρχουν όμως και σκουπίδια που δεν επιπλέουν και έτσι καταλήγουν στο βυθό.
- Τα σκουπίδια της θάλασσας μπορεί να είναι ορατά με γυμνό μάτι (μακρο-απορρίμματα), μετά βίας ορατά, ή ακόμα και αόρατα (μικρο-απορρίμματα).
- Ο ρυθμός αποσύνθεσης κάποιων υλικών αποτελεί ένδειξη του χρόνου που παραμένουν ως έχουν ή που «γερνούν» στο θαλάσσιο περιβάλλον.
- Ένας τρόπος ταξινόμησης των θαλασσίων απορριμμάτων είναι με βάση τη δραστηριότητα μέσα από την οποία προέκυψαν π.χ. ψάρεμα, ναυτιλία, παράνομη απόρριψη σκουπιδιών, κάπνισμα, κλπ.
- Τα διαφορετικά είδη σκουπιδιών διαφέρουν ως προς τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν στην άγρια ζωή και το περιβάλλον γενικότερα.

Κάποια είδη σκουπιδιών είναι πολύ πιο επιβλαβή από άλλα.

Η Εποχή του Πλαστικού

Ο 20^{ος} και ο 21^{ος} αιώνας χαρακτηρίζονται ως αιώνες του πλαστικού. Το πλαστικό άλλαξε ριζικά την ζωή μας: σκεφτείτε πόσα από τα αντικείμενα που χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας ζωή είναι φτιαγμένα από πλαστικό: ρούχα, παιχνίδια, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, κουζινικά, εργαλεία και τόσα άλλα!

Παρόλα τα πλεονεκτήματά τους, τα πλαστικά μπορεί να έχουν πολύ σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την στιγμή που θα γίνουν σκουπίδια και κυρίως από την στιγμή που θα φτάσουν στο θαλάσσιο οικοσύστημα. Τα πλαστικά ανέρχονται στο 60% με 80% των συνολικών σκουπιδιών στις Ευρωπαϊκές Θάλασσες. Ο σχεδιασμός και η ανθεκτικότητά τους έχουν ως αποτέλεσμα την αργή αποσύνθεσή τους στη περιβάλλον. Ταξιδεύουν τεράστιες αποστάσεις, παρασύρονται από τα ωκεάνεια ρεύματα, τα κύματα, την παλλίρροια, τους ανέμους και τα ποτάμια και χρόνο με τον χρόνο συσσωρεύονται στις θάλασσες. Τα πλαστικά σπάνε σταδιακά σε όλο και μικρότερα κομμάτια, γίνονται μικρο-πλαστικά, που αιωρούνται στους ωκεανούς και καταπίνονται από τους θαλάσσιους οργανισμούς κάθε φορά που αυτοί ανοίγουν το στόμα τους.

Τα μικροπλαστικά μπορεί να εισέλθουν κατευθείαν στη θάλασσα προερχόμενα, κυρίως, από: κάποια καθαριστικά (π.χ. λειαντικά) που απελευθερώνουν κόκκους, το πλύσιμο των συνθετικών ρούχων (π.χ. πολυεστερικά) που απελευθερώνει μικροϊνες, σφαιρίδια ρητίνης (γνωστά ως «δάκρυα της γοργόνας»), τα οποία χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη στη βιομηχανία πλαστικών.

Παιχνίδια με σκουπίδια της θάλασσας

Παιχνίδι	Δεξιότητα	Περιγραφή
Μαντέψέ το	...περιγραφή	Ο κάθε παίκτης διαλέγει ένα αντικείμενο από μια συλλογή απορριμμάτων, χωρίς να το δουν οι άλλοι. Το περιγράφει χρησιμοποιώντας περιορισμένο αριθμό λέξεων π.χ. 30-40 λέξεις. Διαβάζει την περιγραφή και οι υπόλοιποι μαντεύουν ποιο είναι.
20 ερωτήσεις	...περιγραφή	Ο κάθε παίκτης επιλέγει ένα σκουπίδι από μια συλλογή και γράφει για αυτό 20 ερωτήσεις. Μέσα από αυτό το παιχνίδι γίνεται φανερό ότι μπορεί να προκύψουν σημαντικές πληροφορίες από κάτι που φαίνεται ασήμαντο.
“ναι - όχι”	...περιγραφή	Οι παίκτες σε дуάδες κάθονται πλάτη με πλάτη. Ο ένας κρατά ένα αντικείμενο και ο άλλος προσπαθεί με π.χ. 10 ερωτήσεις να μαντέψει ποιο είναι. Μόνο οι απαντήσεις «ναι ή όχι» επιτρέπονται. Οι παίκτες διαπιστώνουν πόσο σημαντική είναι η ταξινόμηση αλλά και η σειρά των ερωτήσεων στην εύρεση της απάντησης. Ο αριθμός των ερωτήσεων είναι προκαθορισμένος και εξαρτάται από το είδος του αντικειμένου.
Μουσείο σκουπιδιών	...ταξινόμηση	Οι παίκτες, ατομικά ή σε ομάδες των 4, πρέπει να ταξινομήσουν με όσο το δυνατόν περισσότερους τρόπους μια μεγάλη συλλογή σκουπιδιών, σαν να επρόκειτο να κάνουν μια έκθεση σε Μουσείο. Για κάθε τρόπο ταξινόμησης, οι παίκτες εξηγούν τα κριτήρια που χρησιμοποίησαν. Τέλος η ομάδα καταγράφει όλα τα διαφορετικά κριτήρια που αναφέρθηκαν.
Το παιχνίδι μου		

Μπορείς να βρεις ένα δικό σου παιχνίδι με σκουπίδια;
Γράψε τους κανόνες!

